„LICENCJA FIAT" – Lengyel járműgyártás történelmébe – 2. rész

Szerkesztette: Fórizs Zoltán

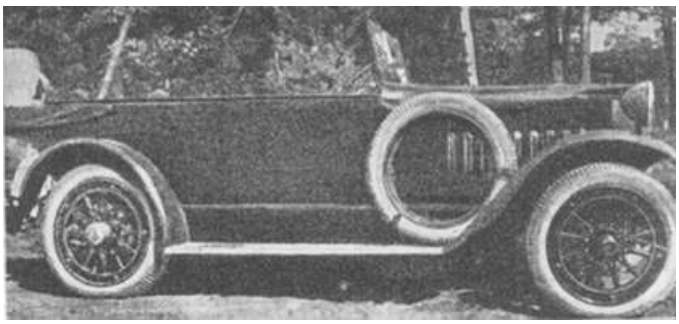
A cikksorozat első részében áttekintést adtunk a lengyel gépjárműgyártás elmúlt 107 évéről. Az első világháborút megelőző évtized „Romanowski" omnibusza 1904-ből, vagy az 1912. évben a STAR cabrio, a Tadeusz Tanski 1918-ban a Ford T modell alapjaira épített páncélozott harci járműve mind azt példázza, hogy Lengyelország felkészült az autógyártásra, számos olyan vállalkozás működött, akik a nyugat-európai példák alapján készek voltak mobil–, motorizált közlekedési eszközök egyedi fejlesztésére és gyártására.
Az alábbi cikkünkben 4 további modell bemutatásával folytatjuk járműtörténeti sorozatunkat. A mozgalmas és színes lengyel jármű történelem áttekinthetősége miatt most is az időrendi felsorolással kezdünk.

Polonia – Ralf-Stetysz – IRADAM - URSUS

1920-1940		
Skaf	Cabrio	1921
RALF-Stetysz	**Limuzin és Cabrio**	**1924**
POLONIA	**Cabrio**	**1924**
URSUS	**Tgk., Autóbusz**	**1925**
IRADAM	**Cabrio**	**1927**
WM	Limuzin és Cabrio	1927
CWS	Limuzin és Cabrio	1927
AS	Limuzin és Cabrio	1928
Radwan	Coupe	1930
Galkar	CV2 Limuzin	1932
Licencja Fiat		
Polski Fiat – Licenja Fiat	Limuzin, Cabrio, Közszolgálati jármű Furgon, Katonai jármű, Tgk., Autóbusz, Katonai cabrio	1932-1937
LUX-Sport	Sport coupé	1936
PZInz 703/713/723	Tehergépjármű	1936
AW	Limuzin és Cabrio	1937
PZInz 303	Katonai szem.sz.	1938
PZInz 603	Tehergépjármű	1938
PZInz 312/342/343	Katonai tgk.	1938
PZInz 713W/723W	Autóbusz	1939
Cyklonetka	Sport coupe	1939

POLONIA

Mikolaja Karpowskiego mérnök 1924-ben megalkotta a **POLONIA** automobil prototípusát, amelyet 6 hengeres 4769 cm3-es lökettérfogatú motor hajtott.

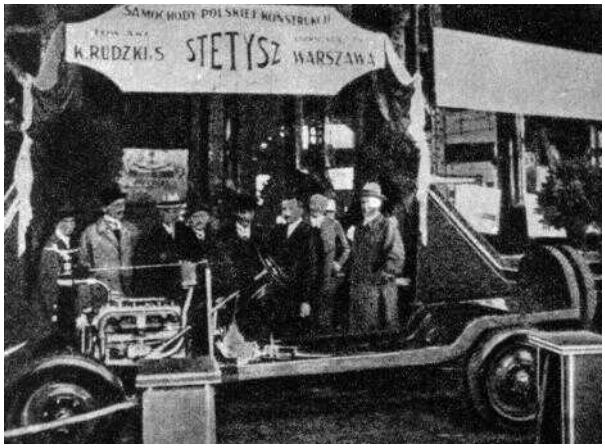

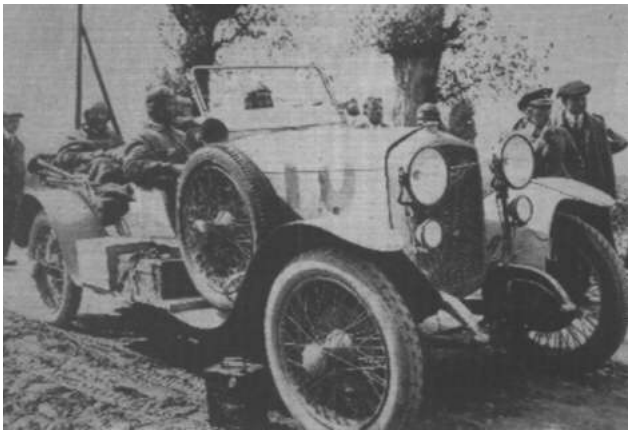
POLONIA Cabrio 4769 cm3, amely méltó ellenfele volt nyugati riválisainak

RALF-Stetysz

(Rolniczo Automobilowo-Lotnicza Fabryka Stefana Tyszkiewicza) – Varsói Személyautógyár

Az első sorozatgyártásra berendezett autógyár ugyancsak 1924. évben jött létre. A gyárat Stefan Tyszkiewicz alapított a, akinek a neve **STETYSZ** rövidítéssel mind az üzem, mind pedig az autók motorháztetejére is típusfeliratként felkerült. A Varsóban felépített gyár 1924-1929 között 2 modellsorozatot gyártott. Egy „TA modell" névre keresztelt 4 hengeres 1500 cm3-s motorral szerelt szériát, valamint egy „TC modell" néven egy ennél jóval erősebb 6 hengeres 2760 cm3 motorral szerelt sorozatot.

A RALF-STETYSZ autók limuzin és cabrio kivitelben készültek, az automobilok gyártása 1929-ben a nagy világgazdasági válság kezdetekor megszűnt.

Fényképek:

STETYSZ autógyár – A Tulajdonosok és a Konstruktőrök

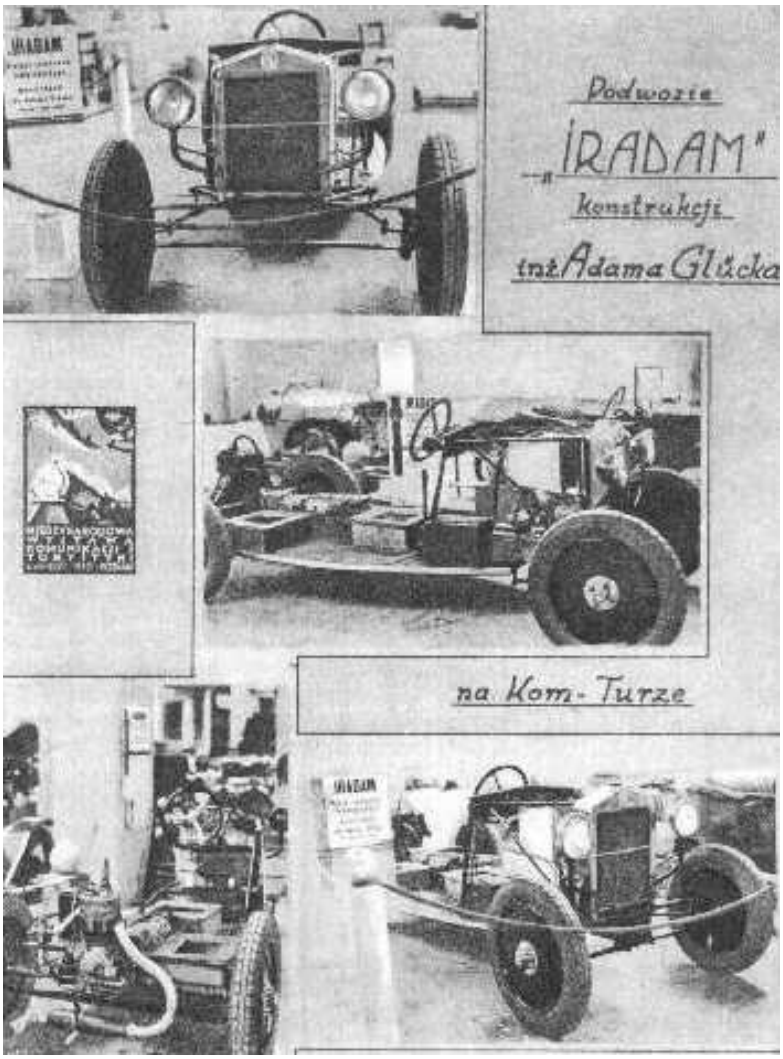
TC 2760 cm3 Cabrio modell

TA 1500 cm3 Limuzin modell

IRADAM 1927

Nazwa Iradam konstruktőr 1924-1927. év között 3 prototípust fejlesztett ki, amelyek IRADAM 500, 600, és 980 néven váltak ismertté. Ebben az időben teljesen újszerűnek mutatkozó vállalkozás igen kis lökettérfogatú motorokat épített be az automobilokba, a motor kis teljesítményét értelemszerűen a padlólemez és a járműváz kikönnyítésével próbálták ellensúlyozni. Az autók csak cabrio kivitelben készültek elöl1 vezetőnek, hátul 2 utasnak adott helyet a kocsiszekrény.

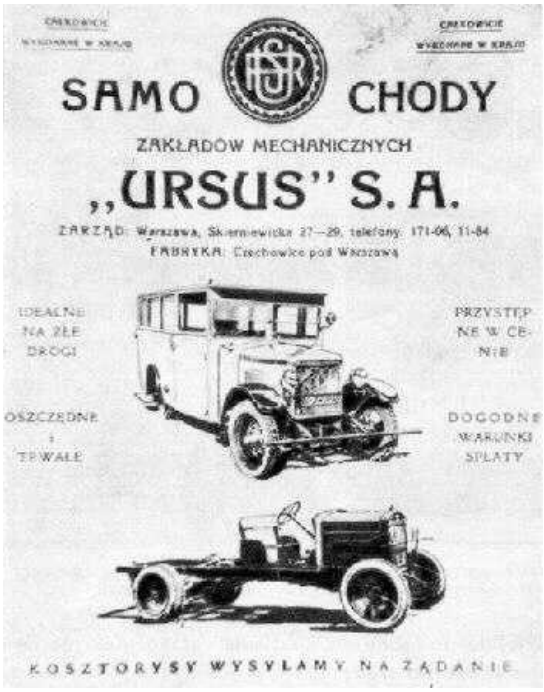

IRADAM konstrukció (1924)

URSUS 1925

A lengyel teherautók gyártását a kormány rendelte el 1924. évben. A lengyel ipar dinamikus fejlődésével egyre nagyobb hangsúlyt kapott a belföldi szállítmányozás, ezen túlmenően a lengyel hadseregnek is igényt tartott a nagyobb terhek szállítására alkalmas járművekre.

Két gyárban kezdték meg az URSUS teherautók gyártását. A kisebb tehergépjárművek 1,5 tonna, a nagyobbak 3 tonnás teherbírással készültek.
Az URSUS A tip. (A, AT, AW, C) 1,5 tonna teherbírású gépjárművek az S.P.A.25/C Polonia gyárban készültek 1928-1931 között négyhengeres 2873 cm3-s motorokkal 35 LE-s teljesítménnyel. A teherautók végsebessége a teherbírás függvényében 40-60 km/h között változott.
A 3 tonnás teherautók a Berlietów CBA gyárban kerültek, mind kettő modellből jelentős mennyiséget rendelt a lengyel hadsereg is. A nagyobb teherbírású alvázra URSUS autóbusz felépítmények is készültek. Az URSUS gyár a II. világháborút követően a traktorok gyártásáról vált híressé.

URSUS tgk. 1,5 t
(1928-1931)

URSUS tgk. 3 t
(1928-1931)